

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' שמיני כ"א אדר ב' תשפ"ב

החברותא בטען פנימי לחברים גליון מס' 679

פנינים יקרים

וַיְהִי בְיוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל (מ, א) ע"פ פשוטו נראה לומר שמשה קרא לבני אהרן אף שלא צוה להם שום דבר, כי ביום ההוא פוקד השי"ת עון אבות על שלשים ורבעים, והנה הכפרה הלזו תהיה גם לבניו אחריו לדורותם, וגם להורות שתהיה הכהונה ירושה לבניו אחריו לדורותם. (אגרא דכלה)

וַיְהִי בְיוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וְגו' (מ, א) ויהי בלשון צער כי הכהונה ניטלה ממשה וניתנה לאהרן כמובא ברש"י בפרשת שמות (ד, יד) ונראה דבמקום משפטו של השי"ת שם פעלו ונתן שכר כי באמת מה שסירב משה בסנה ללכת היה מחמת גודל ענותנותו ושפלותו, השכר היה שמשה שימש בשבעת ימי המלואים והדרה שמהיום השמיני והלאה נמסרה לכהנים לשרת בקודש. (גנת אגוז)

וַיֹּאמֶר אֶל אַהֲרֹן קַח לָךְ עֵגֶל (מ, ב) פרש"י קח לך עגל לכפר על העגל שעשה אהרן וקשה הלא אין קטיגור נעשה סניגור? האמת שלא היה לאהרן בחטא העגל רק שנראה להמון והיו סבורים שיש לאהרן חלק, וזהו קח לך שאתה באמת לא חטאת בעגל ואם כן אין כאן קטיגור שיעשה סניגור כי היה רק מעשה הנראה כעגל. (ישמח משה)

וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר (מ, ג) נראה לי מה שאמר הכתוב לאמר הוא להיות תשובת המשקל לזה שאמר חג לה' מחר (שמות לה, ב) והוא בהבאת קרבן החטא בשעיר עזים. (אגרא דכלה)

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ וִירָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד ה' (מ, ו) זה הדבר אשר אמרתי אליכם עבודת הקרבנות שיעשו כאשר צוה ה' ולא לכוונה אחרת ממילא וירא אליכם כבוד ה', בעבודה ועשיה זו יתגלה כבוד ה'. (מדבר קדש)

וַיִּקַּח אֶת שְׁעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעֵם וַיִּשְׁחָטוּהוּ וַיַּחַטְּאוּ כְּרָאשׁוֹן, וַיִּקְרַב אֶת הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂה כַּמִּשְׁפָּט (מ, ט) בחטאת כתיב ויחטאו כראשון והכוונה כאדם הראשון דהיינו לכפר על חטא אדה"ר, אבל בעולה שלא היה מכפר כלום על כן נאמר ויעשה כמשפט ואין לו ענין בכפרה אלא בריצוי. (זכרון שמואל)

וַיִּשְׁחָט אֶת הַשּׁוֹר וְגו' וַיִּזְרְקוּהוּ וְגו' (מ, יח) בשלמים השחיטה והקטרה באים ביחד בלי הפסק משא"כ בכל סדר ההקטרה באינך הקרבנות, משמיענו זאת התורה איך השי"ת מחבב ישראל עם קרובו שתיכף בהתחילם להקריב על חטאתם אשר חטאו תיכף נתרצה בהטיל שלומם עמהם, ועל כן מיהר בביכול להקדים כל סדר השלמים מסדר החטאות ועולות. (אגרא דכלה)

וַיֵּשֶׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָיו אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם (מ, כב) צריך לדקדק למה השמיע הכתוב אופן ברכתם בנשיאת כפים, בהקדים שנשא אהרן את ידיו אל העם ולא אמר וישא אהרן את ידו ויברך את העם, אמנם נודע ענין נשיאת כפים של כהנים שהיא גדולה מאד, בזה הפעיל אהרן הכהן הגדול לדורות שבכל עת שיהיו בניו הבאים אחריו נושאים ידיהם בברכה אפילו שיהיו בחינה גרועה תיכף תשרה שכינה על האצבעות לברך את ישראל כאהרן בברכותיו. (אור התורה)

וַיֵּשֶׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָיו אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם (מ, כב) ידו כתיב לרמוז על נשיאת כפים שהכהנים מחברין את שני ידיהם להיותם כאחד. (שובע שמחות)

וַיֵּשֶׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָיו אֶל הָעָם (מ, כ"ב) פירוש שתשוקת הצדיק אל העם להטיב להם, ויברכם וירד מעשות החטאת והעולה והשלמים פי' עי"ז ירד ממדרגה שמדרגת הצדיק הוא תמיד לבדוק עצמו בכל עת ורגע, ועי"ז תשוקתו להטיב היה יורד ממדרגות האלו קצת. ועי"ז גורמים קדושה ויראה לכל העם כמ"ש וירא כבוד ה' אל כל העם. (נעם אלימלך)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

י"ט ה' נ"ו' זמנא דתשל"ו סב"א צ"ח רב' עקיבא

א

העט היא גורמת להתקשרות בין האדם לקרוביו וידידיו, על ידי שמביע בכתב את רחשי לבבו אליהם נחרת ביניהם קשר הדוק, וכדוגמת זו משמש העט לסמל ולדוגמא להתקשרות נצחית בין האדם לאביו שבשמים, כמו העט אשר בלעדה לא תתכן ההתקשרות בין האדם לחברו ע"י הכתב, ובכל זאת העט נשאר עט רגיל והוא לא ההתקשרות עצמה הוא רק סיבה להתקשרות, כך האדם אם על ידי עבודתו עושה פעולה שהיא התקשרות בינו לבין קונו, יזכור שאין הפעולה ההיא הדביקות עם קונו, רק הדביקות דביקות לעצמה מכוח עליון, וכוחו ופעולותיו הם סיבה וכלי לכך כמו העט שהיא סיבה להתקשרות.

ב

"לעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים. צדיקים נדמה להם כהר גבוה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה. הללו בוכין, והללו בוכין. צדיקים בוכין ואומרים היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה ורשעים בוכין ואומרים היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה" (סוכה נב.).

דרך העבודה העולה מסילה בית א-ל הוא כחבל דק המתוח על פני ים ועל כל שעל ושעל צריך להזהר לא ליפול אנה ואנה, כי עומק הים מתחתיו, וכשמגיע לסוף הדרך ועבר על פני החבל הנמתח, מגיע להר גדול ואילו היה מסתכל כלפי מעלה, היה נבהל מפני גובהו ולא היה מצליח אפילו להחין

ולעלות לרום פסגתו אך מפני שכל צעד וצעד הוא צועד וראשו כלפי מטה, ואינו רואה אלא צעד זה שהוא צועד בלבד, על כן מתקדם הוא יותר ויותר עד שמגיע למאחז בהר ונח קמעא, ונבהל מגובה ההר כי איך ייתכן שהוא ההין בנפשו להעפיל על הר גבוה כזה, ומוצא בזה עזרה שמימית המסייעת לו לבל הניח עצמו במחשבות היצר, להמנע מלנסות ומלהכנע בכל עת וראשו כלפי מטה שזה הפתח היחיד שיוכל להתחזק ולהתאזר בעוז לבל יביט על הקשיים שבדרך. אבל הרשע עודנו עומד לפני 'חוט השערה' - החבל המתוח על פני הים ובוכה, וכלל אינו רואה את ההר הרחוק ממנו הרבה, כי עדיין עומד לפני 'חוט השערה', והצדיק שעומד על ראש ההר והוא בסכנה גדולה שיכול ליפול משם, בוכה, על מה זכה עד כה לבחינה כזו של פחד מפני הסכנה שלא הכירה כפי שמכירה כעת.

ג

והנה כאמצעי האדם להתקשרות דהיינו העט הכותבת, היא הפעולה והדביקות, כי רגשי ומחשבות לב האדם צפונים וגנוזים בחדרי ליבו, וכשלעצמם נעלמים הם הרגשות והמחשבות בעולמם שלהם, אך בזאת שבעליהם עושה את הפעולה ונוטל עטו לכתוב דברי התקשרות למי שליבו חפץ, בכך הוא פותח אפיקי ליבו ובונה ומוליד קשר עם מי שרוצה לו. ונהיה הקשר קשר של קיימא על ידי הכוח הנפשי הבלום ואצור בתוכו, דרך העט והפעולה הגשמית ונהפכת להיות קשר עולם.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

ע"ה, ומכוח זה נכתבו שהפעולה נפעלת על ידי הדחף הפנימי שזה כח הנפש הרוחני על ידי הפעולה הגשמית ואז נהיה דביקות, וזה התורה.

וזה גם מה שאמר רבי עקיבא: "מה מקווה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל" (יומא ח, ט), כי המקווה הוא איסוף מים אל מקום אחד, והעבודה הזאת אוספת ומלקטת כל הניצוצות, לטהר טמאים על ידי הצדיקים, אף הקב"ה מטהר את ישראל.

אור ה', כמו שמצינו אצל יעקב, שמעיד עליו הכתוב "והנה ה' ניצב עליו", וזוכה להשראת הנפש, שזו היא אצלו באמת בחינת גאולה פרטית, בנשימה זו - עד שיזכה להיות זוכה ומזכה, אשר בכוח עבודתו, יתקבצו כל שרשי הנפש של עם ישראל ויתלקטו הניצוצות אחד לאחד עד אשר תתנוצץ אור הגאולה הכללית ותיקון השלמות, אשר כולנו מצפים שזה יהיה בדורנו ועינינו תחזינה זאת.

אין ספק שמעלת כבודו ידידי הנאמן, הוא אחד משרשי הנפש ואיש חזית מהיר במלאכתו, אשר בכוח התחזקותו והתאמצותו, הוא מסוגל אצל כל השורשים הקשורים עמו, לעורר אותם ולהביאם אל האחדות, לכן יגיל וישמח על התפקיד הנשגב שנועד לו מלמעלה, וישאב מכך עוז ותעצומות בבחינת "תתחדש כנשר נעורכי" וכפי מדת הרצון שייתן לתכלית זו, כך גם ישפיעו עליו מן השמים משנה כוח, ודבריו יהיו נשמעים לרבים אשר יחפצו את קרבתו. בידידות נאמנה.

וכך הם דברי הלוחות "והמכתב מכתב אלוקים" (שמות לב, טז), ועבודת הצדיק אמת שהתקשרותו הנצחית שבינו לבין אביו שבשמים העוברת את שלבי הפעולות הגופניות, ונהפכת להיות דביקות נצח כדוגמת העט הקושרת קשרים בין לב האדם לחברו, על ידי פעולת העט שהיא עצמה אינה מההתקשרות.

הלוחות הראשונות לא עברו את עבודת הגוף הזו ולכן לא יכלו להתקיים, והלוחות השניים נהיו על ידי זאת העבודה של משה רבינו

לכבוד

כי כך הוא כוח האחדות השלימות, כשאחד מתאחד להבין ולסבול את הכאב של רעהו, אז הקב"ה מתאחד עמהם, ונותן להם מבוקשם ומשאלת לבבם, אף בדברים שהם למעלה מן הטבע.

וזהו בעצם רעיון התחיה ודרך הגאולה של עם ישראל שתהיה רק בכוח האחדות, שע"י שכל אחד יגיע עם עבודתו למציאות ביטול כזאת, עד שלא יידע מביטולו, אלא שמציאות העבודה של הפחד מסכנת פעולת נטיות טבעו בכל נשימה ונשימה, יכיר לו היטב את עצם מהותו ועצם יסוד האנוש, שאין לו אלא את כוח הבחירה של הכרת יסוד האין שלו, ועוצם שליליותו, אשר אז יבקש רחמים מאת בוראו שיתן לו את הדעת האמיתית לחיות עם הסיבות, אשר הקב"ה ברוב רחמיו שולח לו יום חדשים לבקרים, כדי להצילו מחמת המציק של המלחמה הכבדה שהוטל לתוכה בעל כורחו, כדי להטיבו באחריותו.

וכשאדם זוכה ומגיע לעבודה כזו, ישכון עליו

המשך פנינים יקרים

ויבא משה ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את העם וירא כבוד ה' אל כל העם (ט, כג) פרש"י אמר משה - אהרן אחי כדאי וחשוב ממני שע"י קרבנותיו ועבודתו תשרה שכינה בכם עכ"ל, הנה האמת שלא חטא אהרן בעגל רק שנראה להמון והיו סבורים שיש לאהרן חלק בזה, והא חזינן שסתמו הקב"ה כשלקח את אהרן לעבוד העבודה, והוי ליה בושה לפי ערכו ברבים ועי"ז הכנים את הבושה בכל ישראל חלק בעבודת הכהן הגדול.

ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם (י, א) לכאורה היה צריך לומר אשר צויתי שלא לעבדם, ומוכרח להיות הפירוש שלא צויתי כלל לא כך ולא כך, הענין בזה כי באמת אע"פ שהיה אש יורד מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט (יומא כא) ממילא בני אהרן לא עשו נגד הדין, רק שלא צוה הקב"ה אותם בפעם הזאת להביא מן ההדיוט.

ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דיבר ה' לאמר בקרובי אקדש (י, ג) פרש"י היכן דיבר? ונקדש בכבודי - ונקדש במכובדי, שהם נדב ואביהו גדולים ממני וממך ע"כ, הקושיא ידוע מה לאמר? לפי דברינו נכון מאד כי כן דיבר הקב"ה למשה שיהא מזהיר כן לבני ישראל אשר לא יאמרו חלילה על בני אהרן כי בחטאם מתו כי לא חטאו כלל רק מסרו נפשם למיתה על קידוש השם, וזה הפירוש לאמר כלומר הוא אשר דיבר ה' לאמר לבני ישראל שיהיו גם הם אומרים על מיתת בני אהרן בקרובי אקדש כי קרובי הם ובם אקדש, וחבן. (עבודת יששכר)

ואחיהם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה' (י, י) איתא בחז"ל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקברו בחיים, והטעם אף שהוא בחיים מכל מקום כמת ייחשב לקוברו בחיים מאחר שאינו מרגיש בהעדר הצדיק שהוא העדר החיים ומתעצל בהספדו.

יין ושכר אל תשת וגו' (י, ט) לכאורה היה לו לומר יין או שכר כי זה לחוד אסור וזה לחוד אסור, אמנם כי הנה שנו חכמים (נזיר ד) אבל שתה שאר משקין המשכרין לא ולאפוקי מדר' יהודה וכו', ועוד הורו שיין שבתוך הסעודה אינו משכר ומותר, נמצאת למד אשר דוקא תרתי בעינן יין ודרך שכרותו דאם חסר חד מנייהו מותר לזה אמר יין ושכר דוקא יין ודרך שכרותו אל תשת באופן אחר מותר. (באר מים חיים)

וידבר אהרן אל משה הן היום הקריבו את חטאתם ואת עולתם וגו' ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה'? וישמע משה וייטב בעיניו (י טז-כ) פרש"י הייטב בעיני ה' אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות עכ"ל. יש לומר דמשה רבינו לא היה ס"ד לחלק בין דורות לשעה דמשה רבינו איש האלקים היה למעלה מן הזמן ולא עלה בדעתו שיש לחלק בין דורות לשעה על זה אמר לו אהרן שהם אינם במדריגה כמה כל כך הן היום דייקא בגדר הזמן ושפיר יש לחלק בין שעה לדורות ואתי שפיר בס"ד. (ערוגת הבושם)

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר אליהם (יא, א) האי לאמר אליהם צריך בירור, נפש ישראל אשר בקודש מחצבתה מאכלים האלו יזיקו משא"כ לאומות העולם לא מזיק בזה שום דבר, והיינו שפרט קרא לאמר אליהם דייקא ולא לאומות העולם דאין להם מזה שום תועלת, ואתי שפיר גם הלשון לאמר מלשון ה' האמירך (דברים כו) דעי"ז ניכר כמה גדולה מעלת אישי ישראל ונשמרתם, כל זה למדתי מדברי אורה"ח הקדוש וכלי יקר. (ערוגת הבושם)

מעלת גרה בבהמה אותה תאכלו (יא, ג) הרה"ק אאמו"ר זצ"ל אמר שלזה בהמה טהורה מעלת גרה כי הנה בכל דבר יש ניצוץ קדוש וכשבא לידי אדם מעלהו באכילתו אבל הבהמה אין כוחה יפה להעלות לכן כבולעה כך פולטה וחוזר וטוחנת את המאכל עד העלותה, וקלסו צדיקי הדור דבר זה. (דעת משה)

י"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

02 - 5829688 ☎ פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

